

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Základnej organizácie vodičov mestskej hromadnej dopravy pri DPMK, a.s.**, so sídlom v Košiciach, Bardejovská 6, IČO: 42 240 557, zastúpenej advokátom JUDr. Gerhardom Zvolánekom, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému **Dopravnému podniku mesta Košice, a.s.**, so sídlom v Košiciach, Bardejovská 6, IČO: 31 701 914, **o určenie povinnosti že prestávky v práci sa započítavajú do pracovného času**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20 Cpr 1/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. septembra 2013, sp.zn. 2 CoPr 3/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 26. júna 2012 č.k. 20 Cpr 1/2011-63 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že prestávky v práci sa započítavajú do pracovného času podľa § 27 zák. č. 462/2007 Z.z. o organizácii pracovného času v doprave a majú prednosť pred prestávkou v práci podľa § 8 ods. 6 cit. zákona. Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobkyňa v tomto konaní nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby, pričom rozsudok okrem iného odôvodnil tým, že ...*“Súd po vykonanom dokazovaní, najmä po oboznámení sa so Stanovami žalobcu, poučným listom pre vodičov MHD ako aj pravidlami pre vykonávanie práce vodiča MHD dospel k právnemu stanovisku súhlasného s predneseným stanoviskom žalovaným Pracovnoprávne vzťahy patria medzi priamu vecnú pôsobnosť ZP. Zák. práce nevymedzuje pojem pracovnoprávneho vzťahu ani pojem pracovného pomeru, čo v aplikačnej praxi spôsobuje problémy. Zák. práce tiež nevymedzuje*

pojmem individuálneho pracovnoprávneho vzťahu. Právna teória pod týmto vzťahom chápe právny vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom ako individuálnymi účastníkmi pracovnoprávneho vzťahu. Kolektívny pracovnoprávny vzťah je vzťahom, v ktorom aspoň na jednej strane vystupuje kolektívny právny subjekt. Zák. práce upravuje len čas kolektívnych pracovnoprávnych vzťahov. Podstatná časť kolektívnych pracovnoprávnych vzťahov je predmetom právnej úpravy zákona o kolektívnom vyjednávaní. Keďže v danom prípade je žalobcom odborová organizácia, možno vyvodit', že predmetom tohto sporu by mali byť kolektívne pracovnoprávne vzťahy, teda pokiaľ by mala byť daná právomoc súdu v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZP. Kolektívne pracovnoprávne vzťahy sú upravené v desiatej časti ZP v ust. § 229 a ďalšie. Z ustanovení týkajúcich sa kolektívnych pracovnoprávnych vzťahov nevyplýva, že kolektívny orgán, odborová organizácia, sa môže domáhať v mene zamestnancov na súde takéhoto práva akého sa v danom prípade žalobca domáha. Súd sa preto stotožňuje správnym názorom žalovaného, že v danom prípade aktívna legitímácia na podanie takejto žaloby u žalobcu nie je. Má teda zato, že žalobca nie je aktívne legitímovaný, nie je nositeľom práva, ktorého sa domáha a preto bola jeho žaloba zamietnutá. V zmysle § 26 ods. 2 O.s.p. odborová organizácia môže na základe plnomocenstva v konaní zastupovať účastníka, ktorý je jej členom vo veciach týkajúcich sa pracovnoprávnych vzťahov. V ďalšom sa súd tiež plne stotožňuje správnym stanoviskom žalovaného, ktorý poukazuje aj na skutočnosť, že uvedený spor nie je v právomoci súdnej s poukazom na ust. § 7 ods. 1 O.s.p. nakoľko súdy aplikujú právne normy na individuálny prípad a nevydávajú všeobecne záväzné predpisy, čoho sa vlastne žalobca v konaní domáha“.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. septembra 2013, sp.zn. 2 CoPr 3/2012 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Keďže v priebehu odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu preskúmvanej veci, v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatoval jeho správnosť s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd rozhodnutie ďalej odôvodnil, tým, že ...“*Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa v tom smere, že žalobca nemá na vedenie tohto sporu aktívnu hmotnoprávnu legitímáciu. Takáto jeho legitímácia nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona. Naopak z ust. § 26 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odborová organizácia môže pracovníka zastupovať, čo sa v danom prípade nestalo, keďže žalobca, t.j. Základná organizácia vodičov MHD pri DPMK a.s. vystupuje v konaní vo vlastnom mene. Keďže podľa*

názoru odvolacieho súdu žalobca nemôže vo vlastnom mene vystupovať v tomto konaní za jednotlivých vodičov, správne súd prvého stupňa rozhodol, keď žalobu zamietol. Z týchto dôvodov krajský súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, keďže žalobca nemal v konaní úspech a žalovaný ako úspešný žiadne preukázateľné trovy neuplatnil“.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa jej názoru nesprávnym rozhodnutím, v ktorom odvolací súd nepovažoval odborovú organizáciu za aktívne legitimovaného účastníka konania v pracovnoprávných otázkach svojich členov, čo malo viesť k jej zjavnej diskriminácii s poukazom na § 7 ods. 1 O.s.p. Dovolateľka namietala, že odvolací súd predmetnú vec nesprávne právne posúdil. Trvala na tom, že v danom prípade sa na ňu nevzťahuje ustanovenie § 26 ods. 2 O.s.p., ale že je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby, pretože je občianskym združením odborovo organizovaných zamestnancov.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu aj s jeho právnym posúdením. S poukazom na ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť z dôvodu absencie podmienok a dôvodov prípustnosti dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd

odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobkyne je napadnutý **1/** výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil a **2/** výrok o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť proti nim smerujúcich častí dovolania posudzoval odvolací súd samostatne.

Ad 1/ Dovoláním žalobkyne je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Odvolací súd sa zároveň neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu už vysloveného v tejto veci. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, ktoré zistenie by viedlo k záveru, že dovolanie je prípustné bez ohľadu na procesnú formu rozhodnutia odvolacieho súdu a spôsob jeho rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolaateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Žalobkyňa namietala, že k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) došlo v dôsledku nesprávnej interpretácie ustanovenia § 26 ods. 2 O.s.p. a nesprávneho právneho posúdenia otázky jej aktívnej legitímácie.

Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany žalobkyne o námietku, v zmysle ktorej by odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov odvolacieho súdu (jeho právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založil svoje rozhodnutie (nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní).

Dovolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Ad 2/ Dovolací súd odmietol aj dovolanie žalobkyne smerujúce voči výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, nakoľko touto časťou dovolania napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.), prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. a ani v tomto prípade dovolací súd nezistil, že by došlo k vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 ani § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. marca 2015

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová